

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quæ poenæ impositæ sint ingredientibus Monialium clausutam. §. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

§. IV.

Quæ pœnæ impoſitæ ſint ingredientibus monialium clauſuram.

S Y M M A R I V M.

- 1 Quid ſtatuerit Trident.
- 2 Quid Gregor. XIII.
- 3 Quæ veniant intelligenda nomine monialis?
- 4 Quid nomine dignitatis, & officiorum, quorum priuatio imponitur.
- 5 Quas pœnas impoſuit Gregor. XIII. Prælatiſ iniquè ingredientibus.

1. **V**ariæ pœnæ tum violentibus monialium clauſuram, tum ad illius violationem cooperantibus impoſitæ ſunt.

Primo impoſita eſt à Trident. ſeſſ. 25. cap. 5. de Regularib. excommunicatione ſine Epifcopi, vel ſuperioris licentia in ſcriptis obrenta. Quæ excommunicatione ex parte perſonarum generalis eſt, cum afficiat quolibet ingredientem cuiuſcunque generis, conditionis, ſexus, vel ætatis fuerint. Epifcopos autem, vel ſuperiores monaſterij non videtur afficere; quia ipſi non debent à ſe licentiam in ſcriptis obtinere. Debet item hæc licentia in ſcriptis obrenta legitima eſſe (hoc eſt non vi, vel dolo impetrata, nec ex falſa cauſa) alias vtpotè irrita, & nullius effectus excommunicationem non impedit: ſic latè probat Sanch. lib. 6. ſum. c. 16. num. 75.

2. Deinde Gregor. XIII. in bulla incipiente, *Vbi gratia*, edita diebus Iunii anno 1575. pœnam excommunicationis reſeruatæ impoſuit aduerſus monialium monaſteria ingredientem prætextu facultatis à ſede Apoſtolica hæctenus conceſſæ, Abbatiffis verò, nec non Abbatibus conuentus, ac aliis monaſteriorum vtriuſque ſexus ſuperioribus, & perſonis quocunque nomine vocatis, qui prætextu ſupradictæ facultatis ingreſſum fouent, vel permittunt, vltra pœnam excommunicationis reſeruatæ imponitur priuatio dignitatum, beneficiorum ſuorum, ac inhabilitas ad illa, & alia in poſterum obtinenda. Sed hiſ pœnis iam non eſt locus; cum nullus ſit, qui prætextu facultatis à ſede Apoſtolica ante Gregor. conceſſæ, & ab ipſo reuocata, monaſteria monialium ingredi teneat, vnde notauit Suarez tom. 5. de cenſur. diſp. 2. ſect. 6. n. 14. Qua de cauſa Gregor. XIII. in eadem bulla ſubdiſc. eifdem pœnis excommunicationis reſeruatæ, priuationis dignitatum, & beneficiorum, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda omnes, & quacunque perſonas Eccleſiaſticas, & ſeculares, ac etiam ordinum quorumcunque etiam mendicantium regulares, qui prætextu licentiarum ab Epifcopo, vel à ſuperioribus (quibus illas concedendi in caſibus neceſſariis tantum ex decreto Concilij Trident. facultas tribuitur) monaſteria monialium pro libito, & non neceſſitatibus vrgentibus dumtaxat ingrediuntur. Moniales vero præſumptes ſupradictos admittere eifdem pœnis affecti. Quæ ſunt valde notanda, quia paſſim contingere poliunt. Vnde ſi prætextu facultatis ab Epifcopo, vel ſuperiore conceſſæ etiam ex legitima cauſa, monialium monaſteria ingrediatis ex cauſa deficiente, ſupradictis pœnis afficeris; quia iam ingrederis vltra neceſſitatem vrgentem prætextu facultatis conceſſæ: ſic Suarez tom. 5. de cenſur. diſp. 2. ſect. 6. num. 14. Sanch. lib. 6. ſum. cap. 16. n. 90. Neque hæc pœnæ limitanda ſunt ad ingredientem prætextu facultatis ab Epifcopo, vel ſuperiore conceſſæ tempore Greg. & non ad ingredientem prætextu facultatis poſtmodum concedendæ. Quia Greg. nullum fundamentum præbuit huius limitationis, ſed potius ſignificauit & facultatem conceſſam, & concedendam comprehendit: ſiquidem generaliter dixit: Ne prætextu licentiarum ab Epifcopo, & c. neque ibi eam facultatem reuocauit, ſicuti reuocauit à ſede Apoſtolica conceſſam. Sanch. diſc. cap. 16. n. 76.

3. Sub nomine monialium, quibus interdicitur ſub prædictis pœnis excommunicationis, priuationis, & inhabilitatis, ne ſic ingredientem admittant, non ſolum moniales ſubdite, ſed præcipue prælatæ, & quibus regimen, & cura monaſterij incumbit, intelliguntur. Quia quando materia prohibitionis æque ſubditis, & prælatiſ aptatur, ſub nomine monachi, & monialis Abbas, & Abbatiffa veniunt. Idemque eſt, quando materia bonum religionis, ſalutemque animæ concernit; vt multis exornat Sanchez lib. 6. ſum. cap. 16. n. 91. Sed admittere ingredientem æque Abbatiffæ, ac Prioriffæ aptatur, ac reliquis ſubditis, imo efficacius. Ex alia parte hæc lex bonum religionis, ſalutemque ſpiritualium monialium concernit. Ergo ſub illa Abbatiffa, & Prioriffa comprehenduntur. Deinde nemini alteri ab Abbatiffa, & Prioriffa competere poteſt pœna priuationis dignitatis, & officiorum, ergo ex illius

impoſitione non leue argumentum deſumitur voluiſſe Pontificem Prioriffas, & Abbatiffas comprehendere: ſic docuit Sanch. diſc. cap. 16. num. 91.

4. Quid autem nomine dignitatis, & officiorum, quibus ſic ingredientem priuantur, & inhabiles ſunt, & an hæc priuatio, & inhabilitas iudicis ſententiam requirit; Qui-ve dicantur ingredientem admittere, vt ſupradictis pœnis ſubiiciantur ſuperiori pun. explicatum eſt.

5. Inſuper Greg. XIII. in alia bulla incipiente, *Dubio*, qua emergunt, edita 23. Decemb. anno 1581. varias pœnas iudicæ prælatiſ tam ſecularibus, quam regularibus, qui poteſtate ſibi à iure attributa monialium monaſteria ingrediendi videntur extra caſus neceſſitatis, & à paucis iſque ſenioribus, & religioſis perſonis comitati. Quod ſi extra caſus neceſſitatis ingrediatur, qui pontificalis dignitatis fuerint, prima vice Eccleſiæ ingreſſu interdicitur, pro ſecunda à munere Pontificali, & à diuinis ſuſpendantur. Deinceps excommunicationi ſubiiciantur. Regulares verò à prima vice omni officio, ac ministerio priuantur, eidemque excommunicationi ſubiaccant.

P V N C T V M II.

Qualiter acceſſus ad monialium monaſteria ſit prohibitus, & ſub qua pœna?

S Y M M A R I V M.

- 1 Expenduntur textus in cap. monaſteria de vita, & honeſt. clericor. & cap. periculoſo de ſtatu Monach. in 6.
- 2 Qui acceſſus in dictis decretis prohibetur, & qua frequentia.
- 3 Sub prædicto acceſſu non venit miſſo litterarum.
- 4 Quibusdam religioſis, cuiuſque Romano prohibendum eſt monialibus litteras mittere.
- 5 Sub hac prohibitione non comprehenditur miſſo litterarum, qua ad manus monialis non peruenerunt.
- 6 Sub obligatione mortali prohiberi poſſet, & de facto prohibetur, quoties imponitur excommunicatio.
- 7 Per ſe ſeculiſ circumſtantiaſ acceſſus prohibitus non eſt.
- 8 Spectatis circumſtantiaſ extrinſecaſ ſape eſt peccatum mortale. Et quando contingat.
- 9 Quid dicendum de frequentia.

1. **T**ota difficultas huius puncti verſatur in explicatioe Textus in cap. monaſteria de vita, & honeſt. clericor. & cap. periculoſo de ſtatu Monach. in 6. Nam in cap. monaſteria expreſſè Alexand. III. intendens frequentem acceſſum ad monialium monaſteria remouere, dixit: Monaſteria monialium ſi quilibet clericus ſine manifeſta, & notabili cauſa frequentare præſumpſerit, per Epifcopum arceatur, & ſi non deſiſterit, ab officio Eccleſiaſtico reddatur immunis; ſi laici, excommunicationi ſubdantur, & a certis fidelium ſunt pœnis alieni. At Bonif. VIII. in dicto cap. periculoſo non ſolum frequentem acceſſum, ſed acceſſum ad dicta monaſteria interdixit tam viris, quam feminis, ſibi: Nullique aliquatenus inhonèſtæ perſonæ, neque etiam honeſtæ, niſi rationabilis, & manifeſta cauſa exiſtat, ac de illius ad quem pertinet ſpeciali licentia ingreſſus, & acceſſus pateat ad eandem monaſteria. Ex quibus textibus conſtat non eodem tenore Alexand. III. & Bonifac. VIII. proceſſiſſe. Nam Alex. III. ſolum frequentem vitiorum prohibuit; at Bonifac. cuiuſlibet perſonæ ſine viſiſſe feminæ acceſſum interdixit. Itè Alex. poſt monitione ab Epifcopo factâ cõminatur clericis à frequentia non deſiſtentibus, ſuſpenſionem ab officio, laicis excommunicationem non quidem ipſo iure latam, ſed ab Epifcopo imponendam. At Bonif. nullam pœnam ſuæ cõſtitutionis tranſgreſſoribus deſignauit.

Circa hæc decreta duplex venit enodanda difficultas: Prima; qui acceſſus, & frequentia hiſ decretis prohibeantur? Secunda ſub qua obligatione, mortali, an veniali?

2. Quoad primam difficultatem arretinet, acceſſus prohibitus in dicto cap. periculoſo eſt aditus ad monialium monaſteria gratia videndi, ſeu colloquendi cum monialibus, nam ſi ex alia cauſa illuc accedas, ſub dicta prohibitione non comprehendis: ſic Nauarr. com. 4. n. 61. de regularib. verſ. 1. Mant. tom. 1. q. 99. regular. q. 45. art. 2. Sanch. lib. 6. ſum. c. 16. n. 112. Suta. tom. 4. de relig. tract. 8. lib. 1. c. 10. n. 24. Frequentem vero acceſſum ſentiſt Gloſſa in dict. cap. monaſteria in duobus actibus, cui fauet Abbas n. 5. ibi queſtionem indiciam relinquens. Colmas in pragmat. ad cap. frequens §. quapropter fol. 4. Steph. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 393. n. 18. Sed rectius alij poſitum ſentiunt: ſi enim inter vnum, & alium acceſſum, longum tempus interponatur nulla ratione dici poteſt frequentem acceſſum habere. Quapropter ex communi modo loquendi hæc queſtio decidenda eſt, & prudentis arbitrio relinquenda: ſic docuit Nauarr. com. 4. de Regularib. num. 61. Manda: ſic docuit Rodrig. tom. 1. quaſt. regul. q. 45. art. 4. Sanch. poſt alios ante quorundam